

Samen bouwen aan de digitale basis van morgen

Common Ground Congres

Programma Common Ground Congres

Tijd	Activiteit	 Locatie	
09.30	Ontvangst en registratie	Hospitality Area I	
10.00	Start plenair programma	Zaal 6-9	2e etage
10.10	Programmateam Common Ground	Zaal 6-9	2e etage
10.35	Bart Geerdink, programmamanager Digitalisering gemeenten VNG	Zaal 6-9	2e etage
10.45	Interview Anne Leguit, programmamanager gemeente Utrecht namens de G4	Zaal 6-9	2e etage
11.00	Uitleg breakout rondes	Zaal 6-9	2e etage

Programma Common Ground Congres

Tijd	Activiteit	📍 Locatie	
11.30	<i>Breakout ronde 1</i>		
	Programma CG: Toekomstige regievoering op Common Ground	Zaal 6-9	2e etage
	Programma CG: Bouwen aan een gemeenschappelijke voorziening	Zaal 10	2e etage
	Den Bosch: Hoe realiseert Den Bosch CG: van proberen naar doen	Zaal 11A	2e etage
	Enschede: Van visie naar beleid en werkende Common Ground	Zaal 11B	2e etage
	Fryske Marren: De MijnOmgeving als centraal dienstverleningsportaal	Zaal 3	1e etage
	Nijmegen: Gewoon doen, Nijmegen innoveert pragmatisch met CG	Zaal 4	1e etage
12.30	Lunch	Hospitality Area I	

Programma Common Ground Congres

Tijd	Activiteit	 Locatie	
13.30	<i>Breakout ronde 2</i>		
	Programma CG: Financiële en kwalitatieve business case	Zaal 6-9	2e etage
	Programma CG: Bouwen aan een gemeenschappelijke voorziening	Zaal 10	2e etage
	G4: Wat kan het platform DV van G4 koplopers nu en waar gaan we naar toe?	Zaal 11A	2e etage
	Leeuwarden: De koers van Leeuwarden; koploper of slimme volger	Zaal 11B	2e etage
	Oosterhout: HaalCentraal: van praten naar uitvoeren	Zaal 3	1e etage
	Eindhoven: Hoe kom je van een eerste idee naar een werkende oplossing	Zaal 4	1e etage
14.30	Korte break en wissel zalen		

Programma Common Ground Congres

Tijd	Activiteit	📍 Locatie	
15.00	Breakout ronde 3		
	Programma CG: Financiële en kwalitatieve business case	Zaal 6-9	2e etage
	Programma CG: Toekomstige regievoering op Common Ground	Zaal 10	2e etage
	VNG MijnServices: Hoe ziet goede digitale overheidsdienstverlening eruit?	Zaal 11A	2e etage
	Zwolle: De fundering van een superheld: Hoe Common Ground je gemeente superkrachten geeft	Zaal 11B	2e etage
	Helmond: Ervaringen met de community Signalen en ZGW koppelingen	Zaal 3	1e etage
	Sittard-Geleen: Ondersteuning van hoorzittingen binnen bezwaar en beroep	Zaal 4	1e etage
16.15	Plenaire afsluiting	Zaal 6-9	2e etage
18.00	Einde		

Samen bouwen aan de digitale basis van morgen

Common Ground Congres

ALV besluiten

ALV 2024

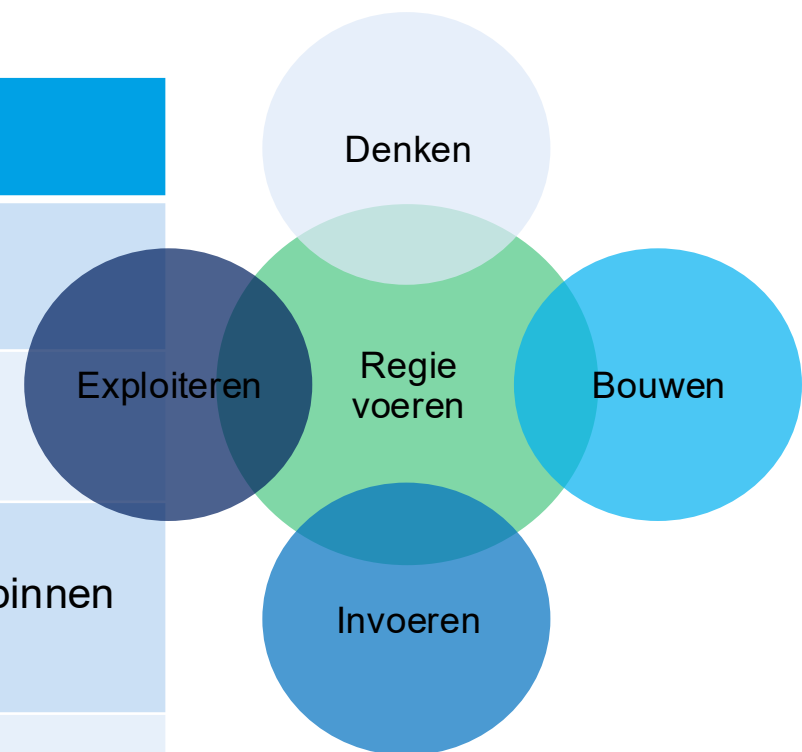
- *We willen standaard basisvoorzieningen voor de gemeentelijke informatievoorziening met als focus het inrichten van een Platform Dienstverlening.*

ALV 2025

- *Doorbreek de lokale versnippering door **niet-onderscheidende digitalisering** (80%) landelijk/gezamenlijk te organiseren, in lijn met de realisatiekoers van Common Ground, om efficiëntie en kwaliteit te verbeteren.*
- *Gebaseerd op de resolutie ‘Als één sterke bestuurslaag regie op de Digitale Samenleving’.*

De opdracht: collectivisering van de informatievoorziening voor gemeentelijke dienstverlening

Opdracht	Toelichting
Samen Denken	• Neerzetten en uitdragen van kaders en standaarden en ontwerpen van Common Ground
Samen Bouwen	• Bouwen en onderhouden van de Common Ground • Opzetten van validatie-omgeving
Invoeren	• Opzetten van referentie-implementatie • Technisch en organisatorisch invoeren Common Ground binnen elke gemeente
Samen exploiteren	• Productioneel beschikbare maken van de Common Ground gehost bij hostingpartij
Regievoeren	• Regie voeren op het samen denken, samen bouwen (en onderhouden), samen exploiteren en het faciliteren van invoering van de Common Ground bij gemeenten • Opzetten van structurele regieorganisatie

NDS

één samenhangende digitale overheid
open, veilig, en betrouwbaar.

**Common Ground vertaalt dit concreet naar
gemeentelijke uitvoeringspraktijk**

FOCUS DOMEIN DIENSTVERLENING

MIDDEL

**Exit strategie
(BIO/Haven+)**

**Open Source en
Open
Standaarden**

DOEL

- **Onafhankelijkheid
Amerikaanse
Hypescalers**

- **Eigenaar van onze
eigen data**

Focus en eenduidigheid

Common Ground is geen opzichzelfstaand programma, maar een strategische koers die invulling geeft aan o.a. NDS.

Het omvat ook Gemma, GGM, NLX/FSC, laag 0, Mijnservices, Haven+ en nog veel meer bouwstenen binnen VNG portfolio.

Het programma Common Ground is slechts één uitvoeringslijn binnen deze bredere beweging.

Dit vraagt om uniformiteit in richting, kaders en uitvoering om ongewenste dialecten te voorkomen.

Global Objective – Publieke waarde

Gemeenten kunnen hun inwoners en ondernemers merkbaar betere, snellere en betrouwbaardere dienstverlening bieden.

Gemeenten willen dat digitalisering direct bijdraagt aan betere publieke dienstverlening. Dit doen zij als collectief, zodat kennis en inspanningen worden gedeeld en niet steeds opnieuw door individuele gemeenten hoeven te worden opgebouwd.

Objective 1 – Waardevolle functionaliteit

Gemeenten beschikken over moderne, samenwerkende digitale bouwstenen en functionaliteit, die passen bij hun dienstverleningsprocessen en werkpraktijken.

De digitale middelen die gemeenten nodig hebben, wordt gezamenlijk ontwikkeld en onderhouden.

Daardoor hoeven koplopers niet langer de volledige innovatie-inspanning te dragen, en kunnen volgers sneller en eenvoudiger aansluiten.

Objective 3 – Betrouwbare regie

Gemeenten kunnen erop vertrouwen dat voorzieningen en software die zij afnemen betrouwbaar worden geleverd, blijven doorontwikkelen en passen binnen gezamenlijke afspraken.

Collectieve regie zorgt voor continuïteit: gemeenten werken volgens gedeelde standaarden, ontwikkelingen zijn op elkaar afgestemd en gemeenten zijn niet langer afhankelijk van de inzet van enkele koplopers, maar dragen de verantwoordelijkheid gezamenlijk.

Objective 2 – Gemakkelijk gebruiken

Gemeenten kunnen digitale bouwstenen en landelijke voorzieningen eenvoudig vinden, beoordelen en afnemen tegen voorspelbare condities.

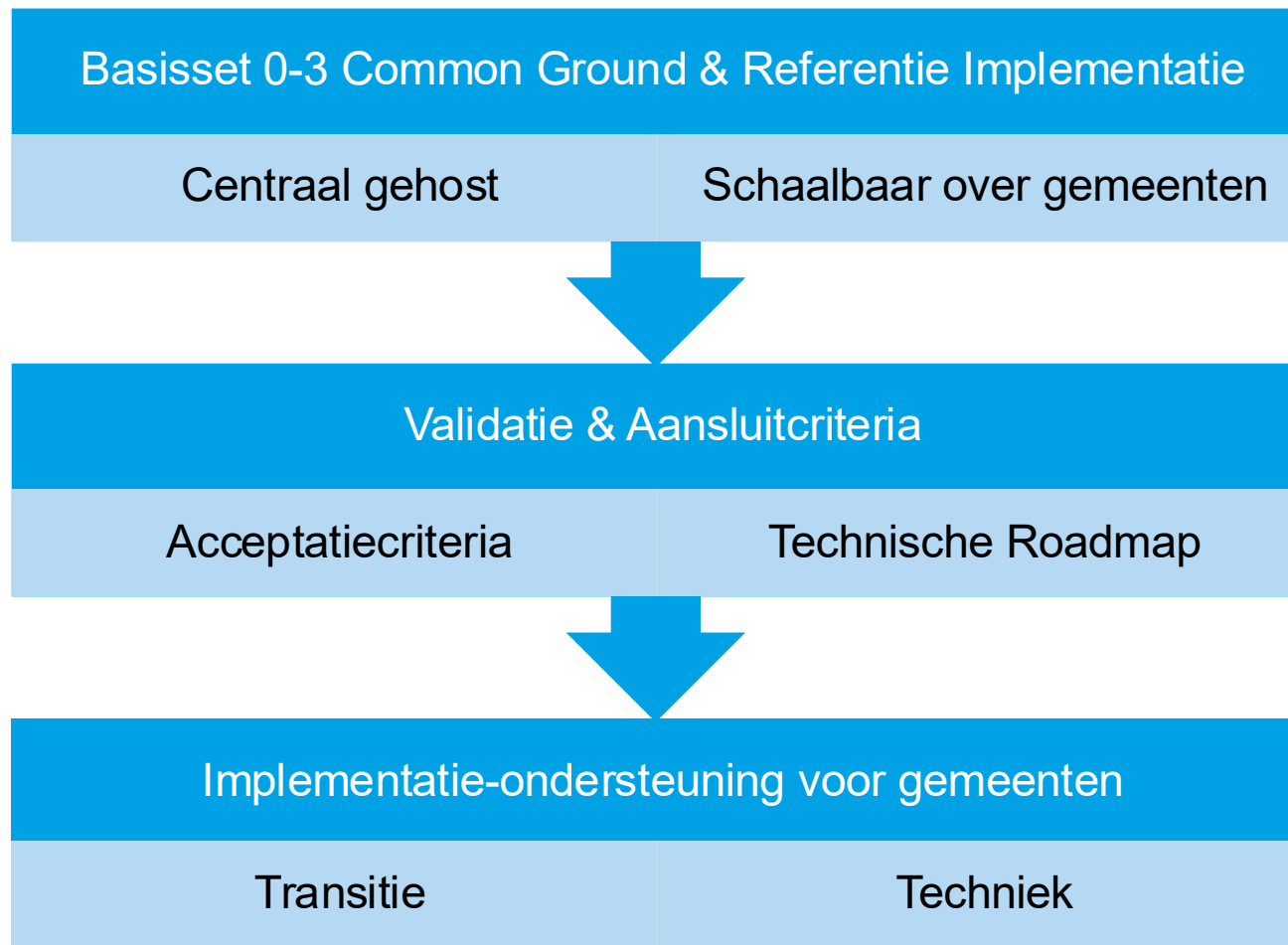
Door als collectief in te kopen en te organiseren, wordt het voor individuele gemeenten makkelijker en goedkoper om moderne oplossingen te gebruiken. Gemeenten hoeven niet meer ieder apart voorzieningen te ontwikkelen of op de markt te zetten.

Objective 4 – Effectieve adoptie

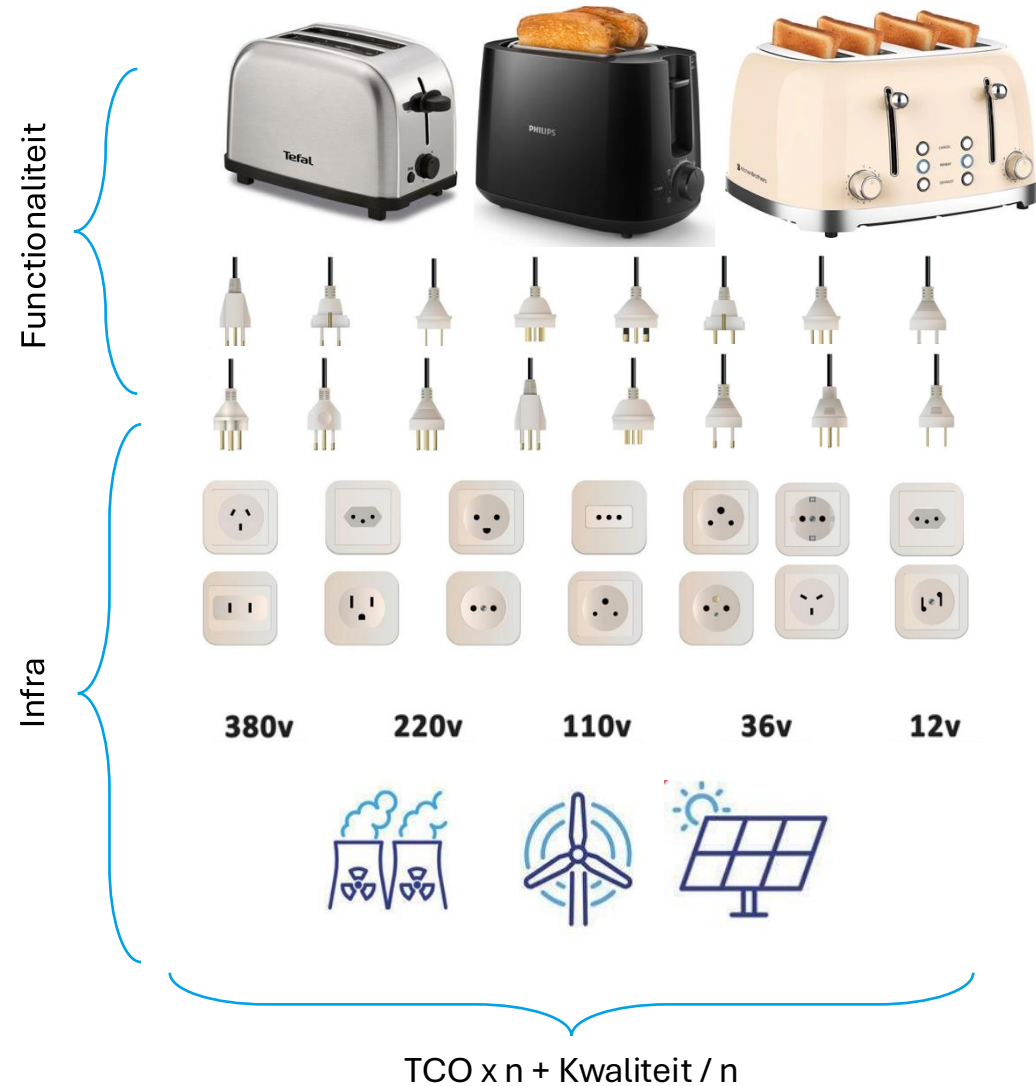
Gemeenten worden effectief ondersteund bij implementatie en adoptie, zodat de gezamenlijke investeringen ook daadwerkelijk waarde opleveren in de praktijk.

Ondersteuning is beschikbaar voor zowel koplopers als volgers. De kennis en ervaring uit het koploperschap wordt expliciet geborgd en breed gedeeld, zodat gemeenten niet opnieuw dezelfde leercurves hoeven doorlopen.

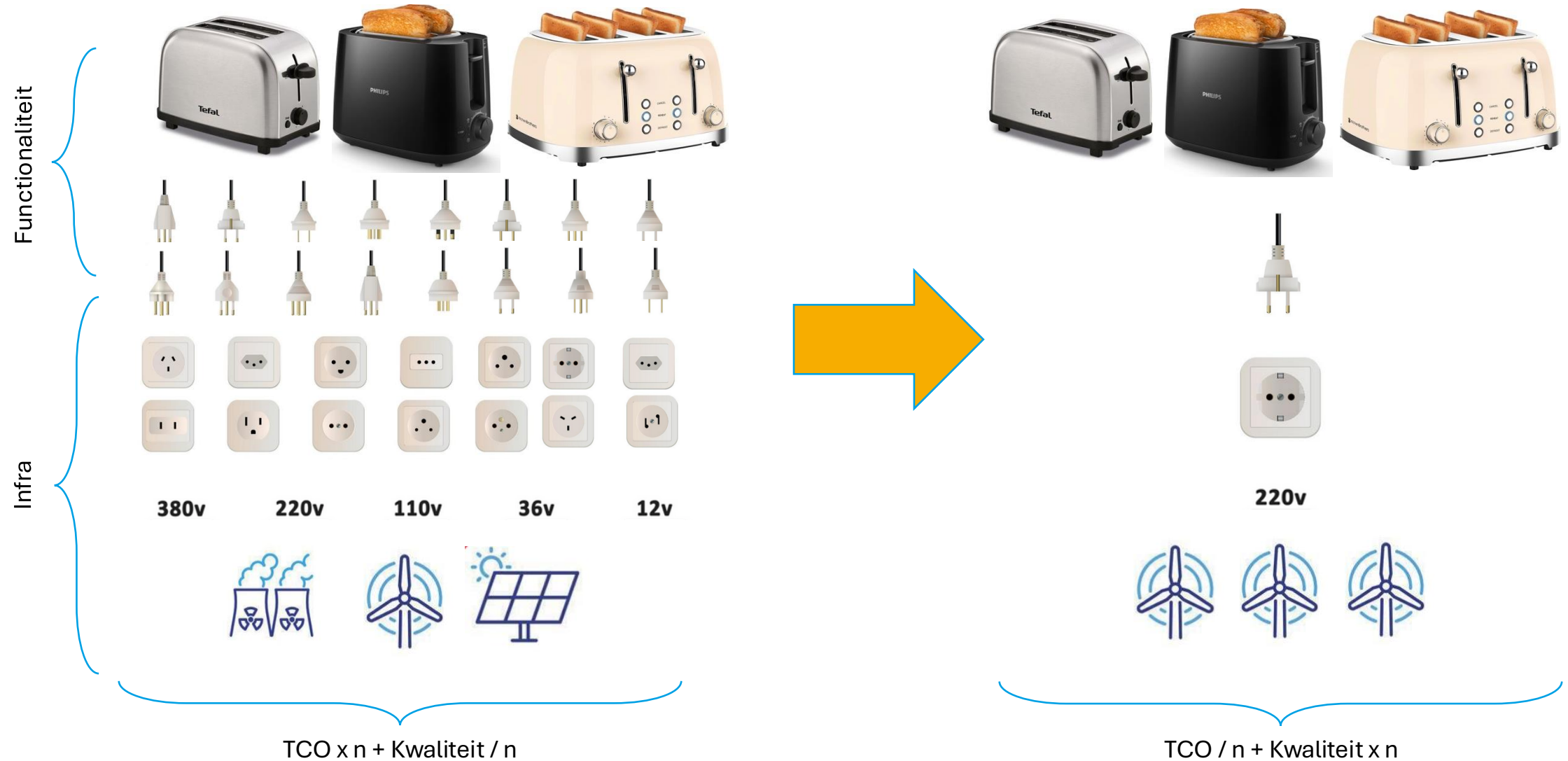
Prioriteiten programma 2026

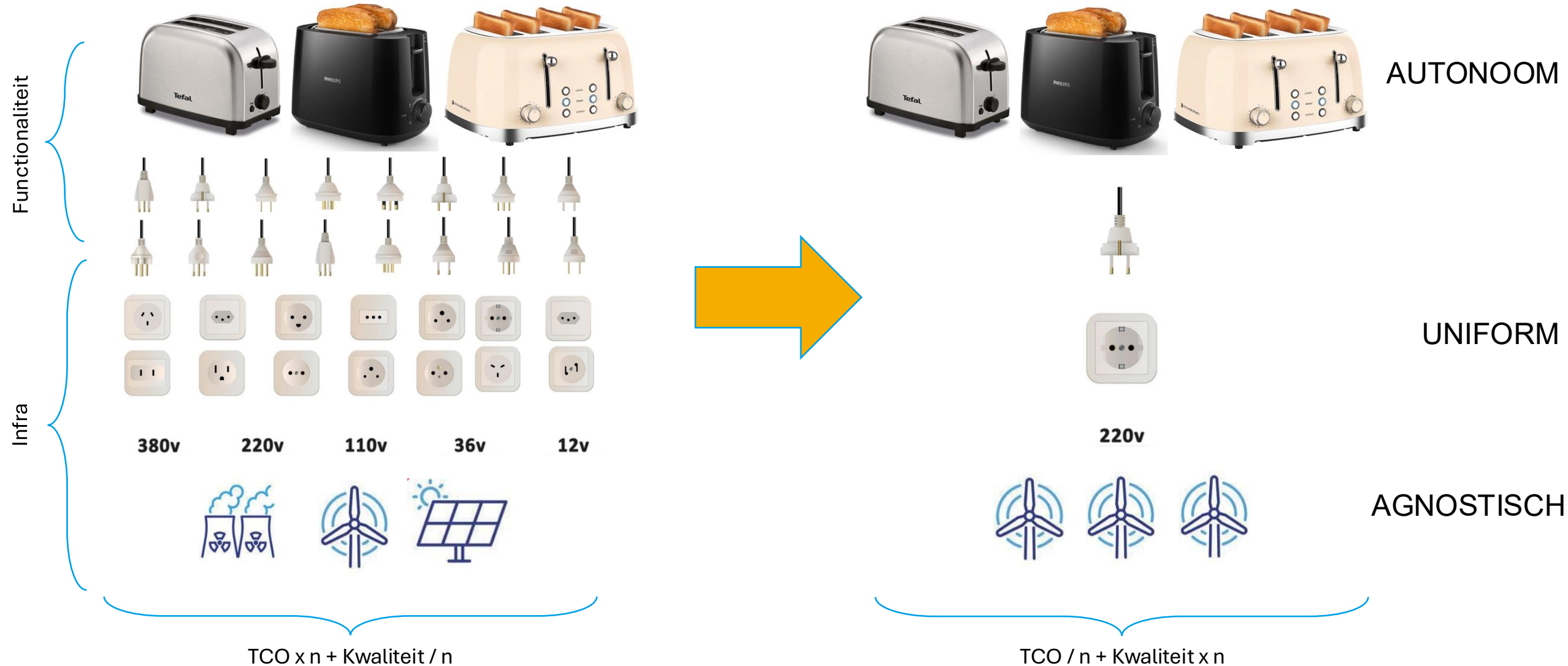
Common Ground principles in broodroosters

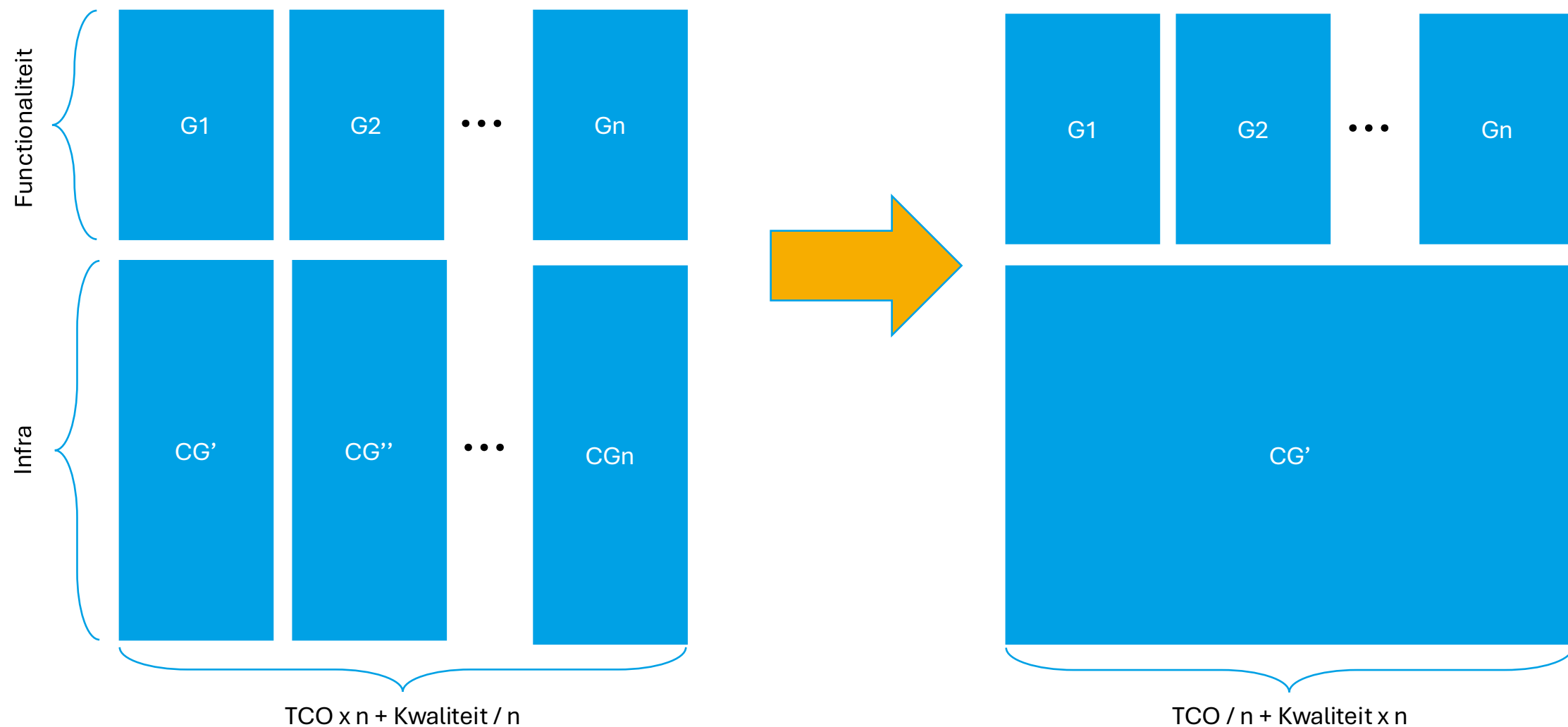
Common Ground principles in broodroosters

Common Ground principles in broodroosters

Eén CG visie en eenduidige architectuurstandpunten voor gemeenten en leveranciers.

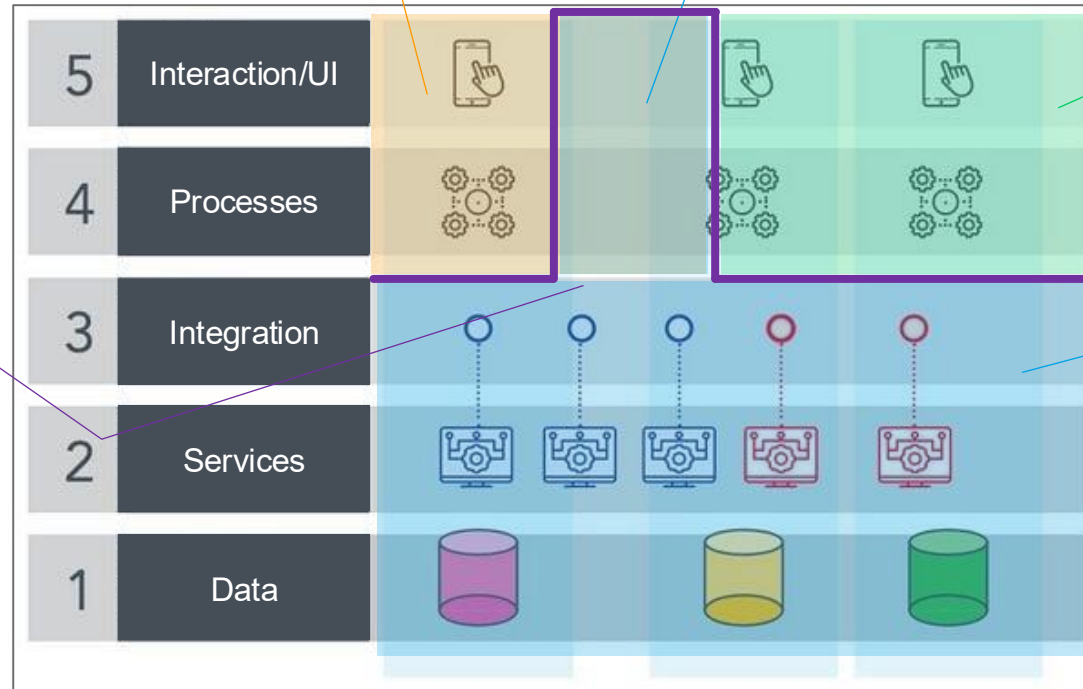

De Visie

Van en door groepen
van gemeenten.

Van en door het collectief
van alle gemeenten.

Standaarden,
afspraken en
validatie/testomgevi
ng.

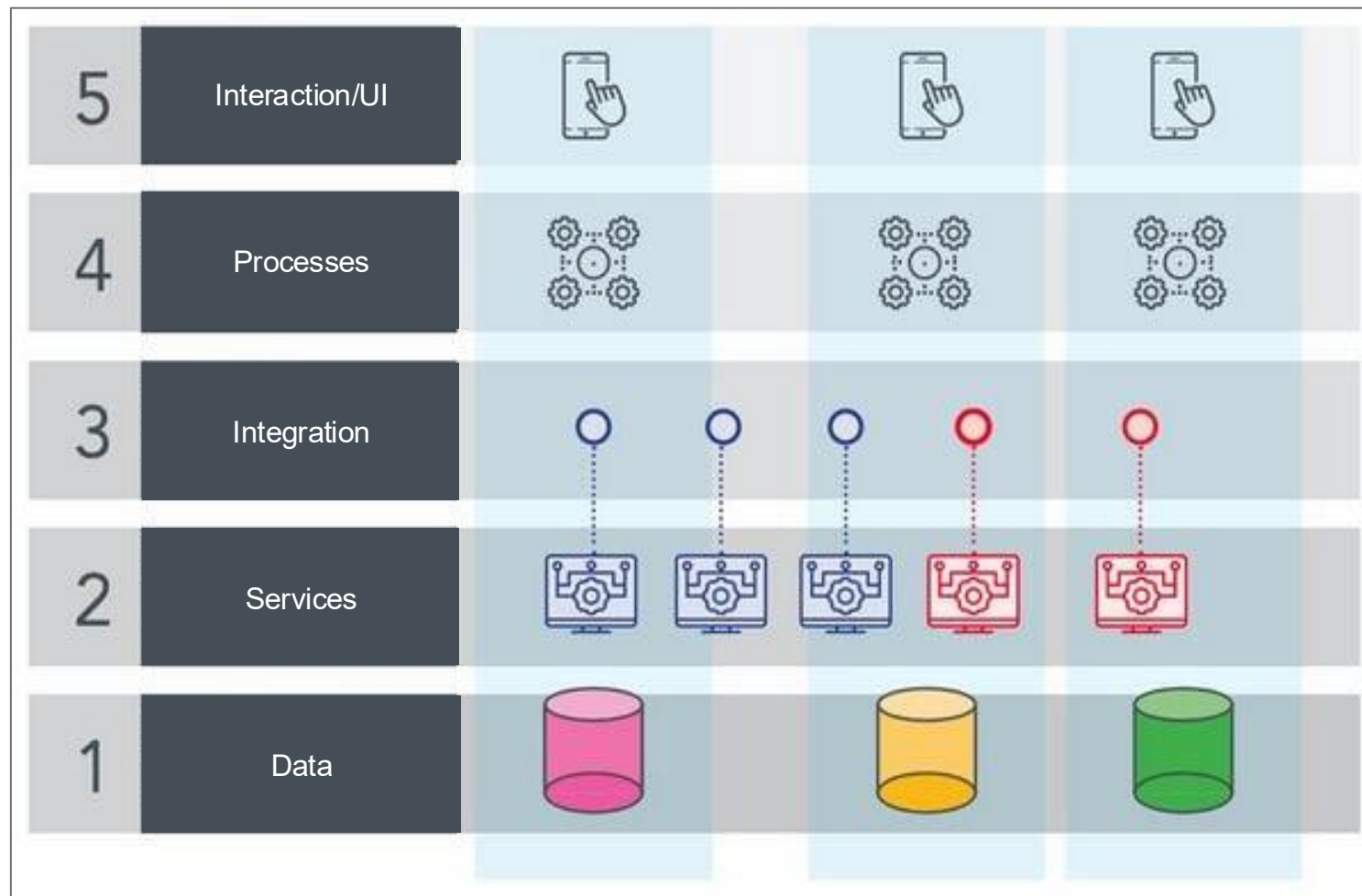
Van en door commerciële
aanbieders.

Een collectieve voorziening.

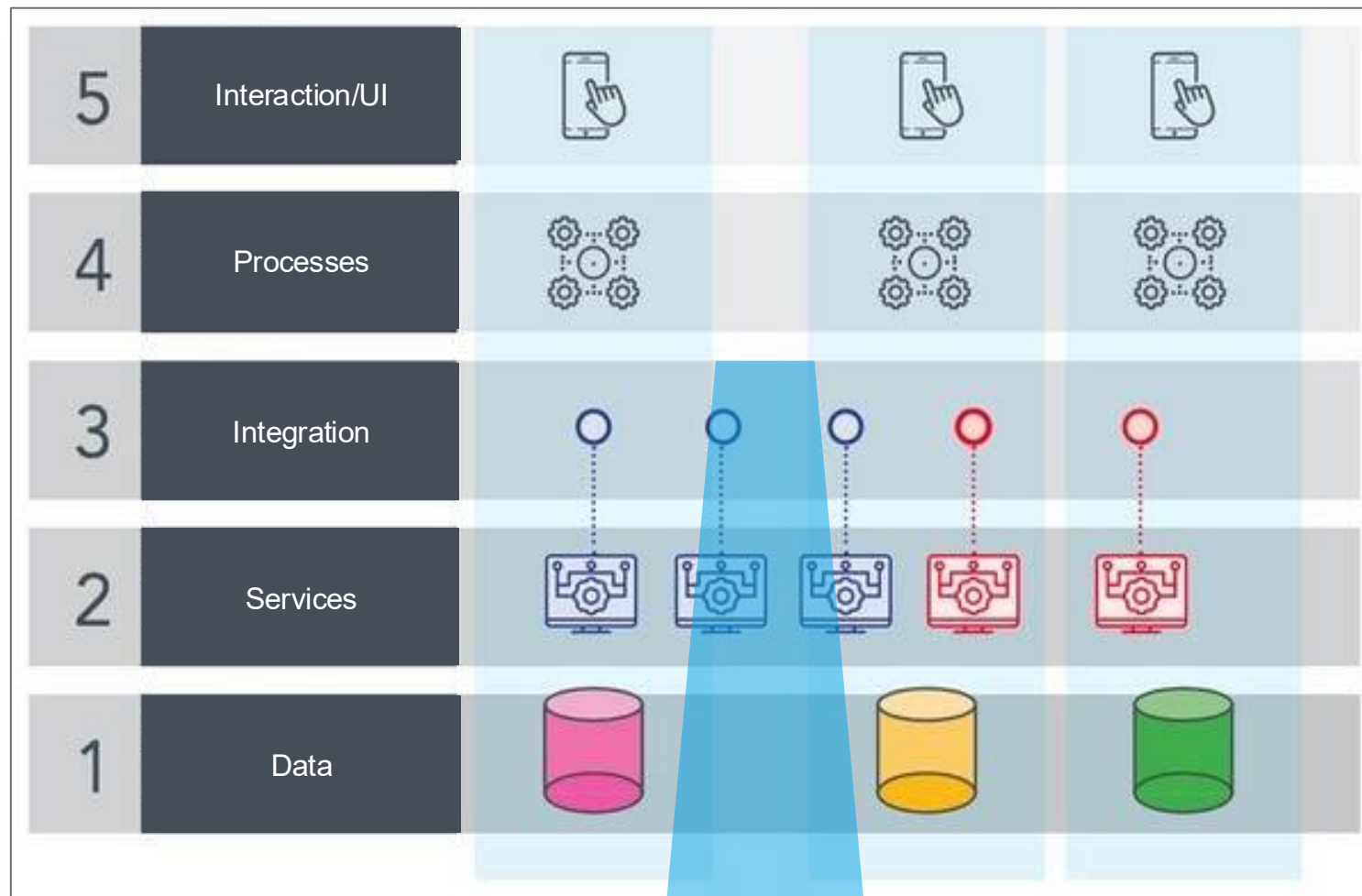
Waar data centraal wordt
vastgelegd.

Met gestandaardiseerde
integratielaag voor
ontsluiting van gegevens.

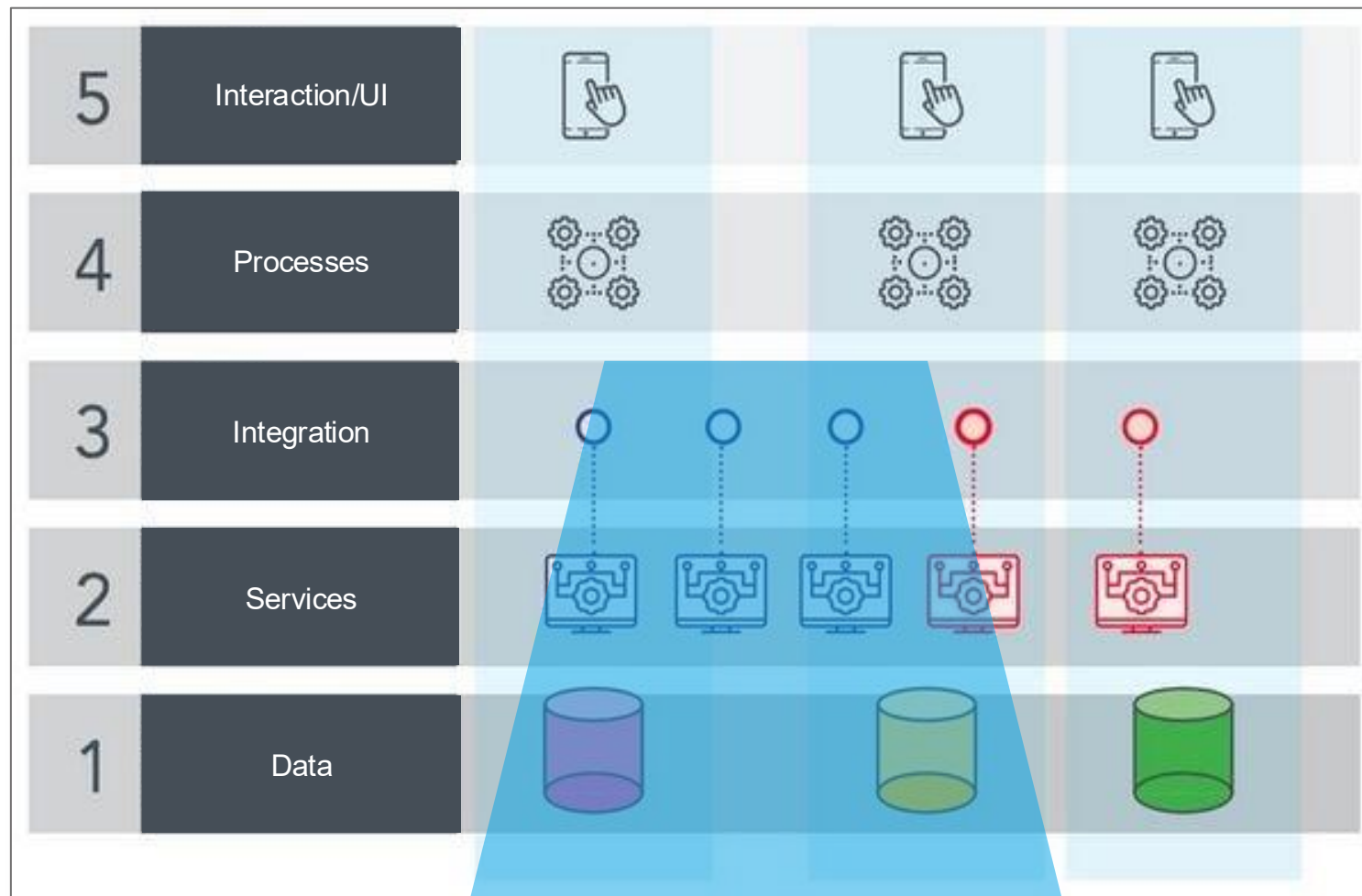
Basisset 5 lagenmodel; eerst focus domein dienstverlening

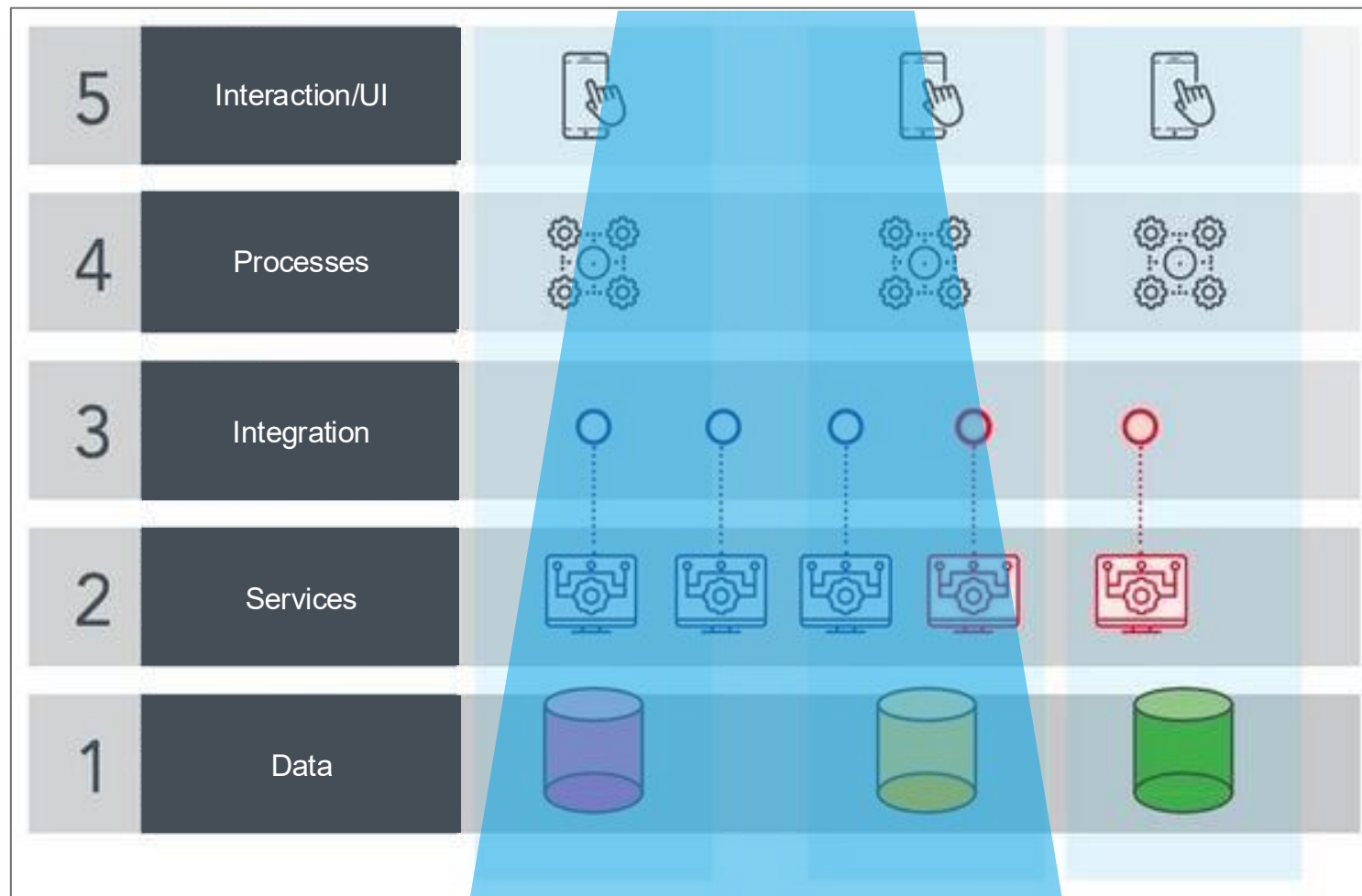
Basisset 5 lagenmodel; eerst focus domein dienstverlening

Basisset 5 lagenmodel; eerst focus domein dienstverlening

Basisset 5 lagenmodel; eerst focus domein dienstverlening

Basisset 5 lagenmodel; daarna verbreden

Samenwerking & realisatie

Publieke partners, marktpartijen en communities

Hergebruik van bewezen oplossingen
Met koploper gemeenten, OWC en Dimpact

Automatisen van IT beheer door
hergebruik bewezen praktijk
met Dimpact en Wigo4it

Samenwerking met commerciële
marktpartijen. Zowel open source als niet
open source.

Doel van de samenwerking:
kennis consolidatie onder regie van programma

Vier regierollen

Kadersteller

- Informatiestrategie, sourcinstrategie, Wet en regelgeving verwerken, voorwaarden leveranciers opsellen, landelijke standaarden verwerken en evt aandragen etc.

Toeziethouder

- Centrale compliancy officer, toezien op naleving kader en standaarden, toetsing op werking en inpassing componenten

Opdrachtgever

- Opdrachten naar leveranciers voor ontwikkeling (roadmap), broncodebeheer, contracthouder hosting, servicedesk en andere diensten

Ondersteuner

- Vraagbaak voor gemeenten en leveranciers, implementatie-begeleiding en –tools organiseren, Communitymanagement

Resultaten onderzoek business case

Breed hergebruik leidt tot ~12% besparing

De businesscase wordt exponentieel sterker naarmate componenten in collectieve voorziening worden ingezet.

Denemarken laat besparing zien van 450 mio IT beheerkosten per jaar bij maximale collectivisering.

Extrapolatie naar Nederlandse omvang: 3x....

De Illusies van een Businesscase

**"maatschappelijke" en
"democratische" businesscase**

KOSTEN VAN RISICO'S

- Overheden sturen niet op winst of *time-to-market*, maar dragen de unieke verantwoordelijkheid om wetmatig en rechtmatig 100% foutloze diensten te leveren.
- Sturen op een statische businesscase laat zien dat de succeskans van complexe IT-projecten *niet* vergroot.
- Kwantificeren van de macro-risico's van slechte dataintegriteit, ransomware-hacks en acute uitval van vitale dienstverlening.
- Democratische verantwoordelijkheid – uniformering van processen garandeert dat iedere inwoner en ondernemer altijd gegarandeerd overal gelijk behandeld wordt.

Roadmap Common Ground 2026

Q1'26 – Fundering
referentieimplementatie

Q2'26 – Leren in validatieomgeving

Q3'26 – Opschalen en standaardiseren
naar en met koplopers

Q4'26 – Borging en uitrol naar landelijke
Schaal voorbereiden voor 2027

ALV sept'26 - inhoud

- vaststellen proces CG stack
- vorm en inhoud regieorganisatie
- beheer, onderhoud en doorontwikkeling

ALV dec'26 - financieel

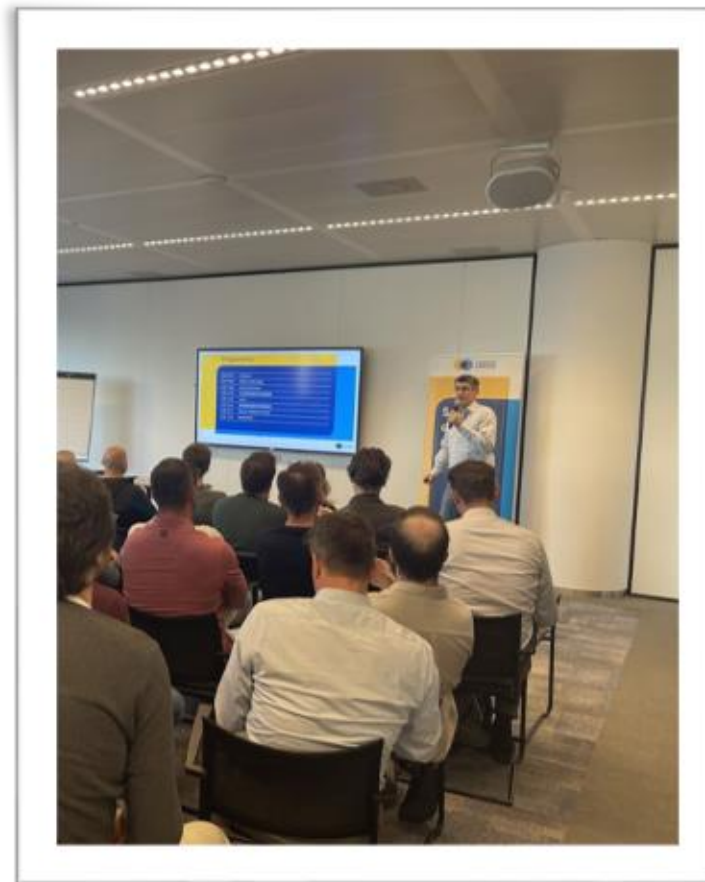
Invoeringsstrategie en eindbeeld

Overstap- momenten

- Afhankelijkheid aanbestedingskalender
- Gemeenten stappen over bij contractafloop om desinvesteringen te voorkomen en aansluiting te houden met bestaande verplichtingen.

Eindbeeld in 2033

- Alle 342 gemeenten zijn uiterlijk eind 2033 overgestapt in meest optimistische scenario.

1

Reductie integratie- problematiek en complexiteit- reductie

Elke digitale voorziening kent hoge opstart- en onderhoudskosten (architectuur, security, compliance).

Complexiteit

2

Door schaal te organiseren, daalt de kostprijs per deelnemer

Bij 342 gemeenten gedeeld gebruik van één gevalideerde component daalt de TCO per gemeente.

Kosten

3

Kwaliteit stijgt mee met schaal

Meer gebruikers = meer feedback, snellere validatie, sterkere beveiliging en minder variatie.

Kwaliteit

4

Autonomie en onafhankelijkheid

Zelf toegang en eigenaar van eigen data zonder afhankelijkheid van Amerikaanse Hyperscalers

Onafhankelijkheid

Samen bouwen aan de digitale basis van morgen

Common Ground Congres

Samen bouwen aan de digitale toekomst van Nederland

Common Ground
Congres

Bart Geerdink
NBC, Nieuwegein
8 juni 2026

Samen bouwen aan de digitale toekomst van Nederland

Collectiveren, vrijblijvendheid voorbij In 2025 hebben gemeenten besloten om tenminste 80% van hun digitalisering te 'collectiveren'

Overheidsbreed, tenzij De Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS) sluit naadloos aan op wat gemeenten in gang hebben gezet. Gemeenten hanteren het principe 'overheidsbreed, tenzij'.

Kracht van de uitvoering In de gemeentelijke uitvoering is waar digitaliseringsbeleid werkelijkheid wordt. Niet op papier, maar in het contact met inwoners en ondernemers

Franse ministeries maken actieplan digitale autonomie

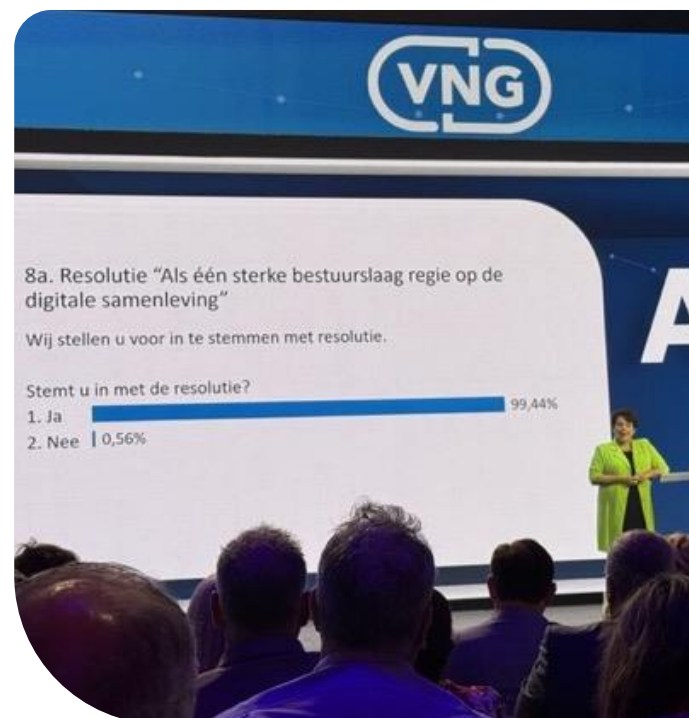
Het Franse Directoraat Digitale Zaken (DINUM) stapt over naar Linux.

Een duidelijke koers, én koerstvastheid

Digitale Agenda 2028

Collectivisering

Nederlandse
Digitaliseringsstrategie (NDS)

Oplossingen en voorzieningen die we breed kunnen gebruiken

Omnichannel
MijnServices

Bronconnect
wint
FDS-Award
2026

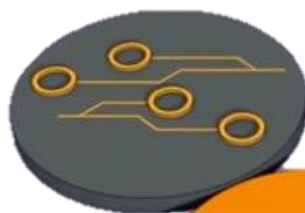

COMMON
GROUND

ZGW
standaard

RADIO

RijksAcademie voor
Digitalisering en
Informatisering Overheid
Leren is *net*werken

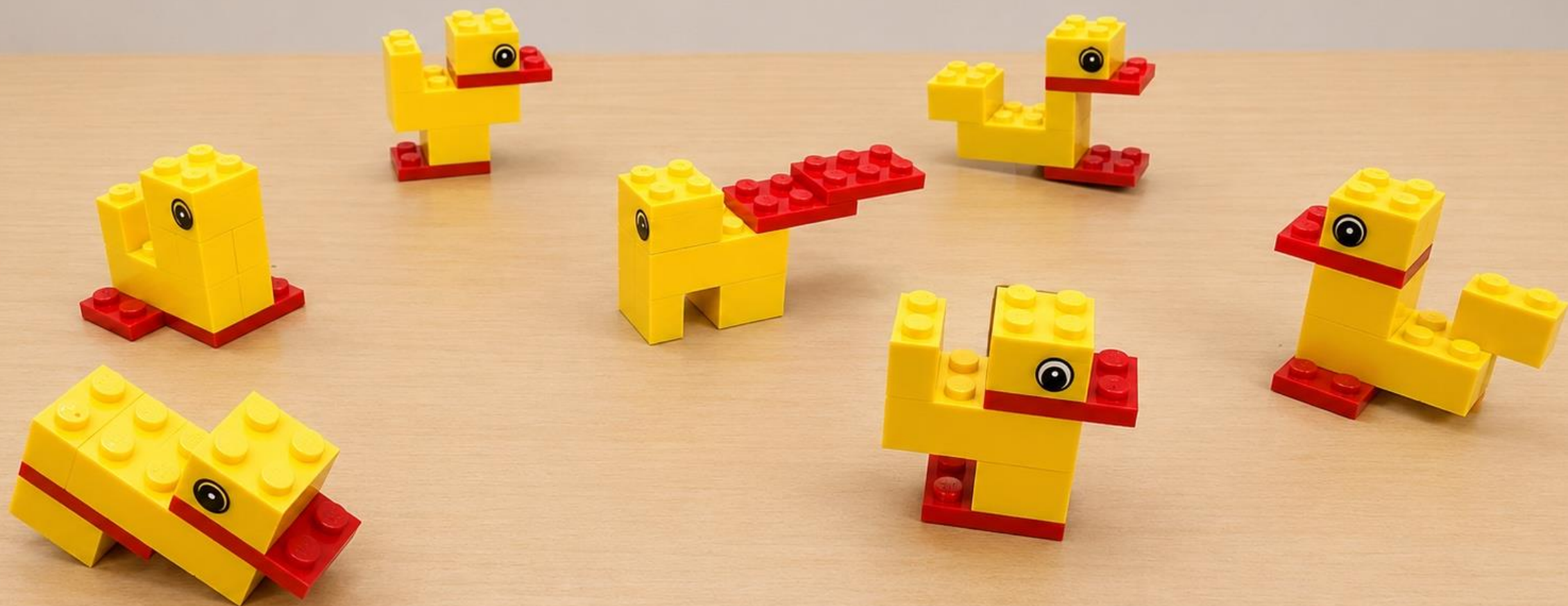

⌘ Haven

Wat betekent dit concreet?

Verandering We omarmen verandering

Koersvastheid De transitie naar de digitale toekomst van Nederland is niet morgen klaar

Uitvoering centraal We stellen de uitvoering centraal en maken concreet wat dit morgen betekent

Maak verschillen eerst zichtbaar Verschillende perspectieven helpen bij een beter beeld van de opgave; maar maak keuzes en bouw samen

Samen We werken actief samen
(samen ≠ iedereen)

Navolgbaar We bouwen aan vertrouwen door ritme en communicatie, en maken het navolgbaar

Bedankt

Samen zetten we de stap naar voren

digitalisering@vng.nl

Samen digitaal sterker